

Årsrapport fra programsensor

Knut G. Nustad, Universitetet i Oslo

MPhil in Anthropology of Development ved Institutt for Sosialantropologi, Universitetet i Bergen

Oslo, januar 2014

Oppnevnt for perioden høsten 2013 til og med høsten 2017. Rapporteringsfrist 1. februar 2015, etter avtale med institutt for sosialantropologi, Universitetet i Bergen.

Andre rapport, for 2014 (vår 2014 og høst 2014)

Grunnlag for rapporten

I arbeidet med rapporten har jeg besøkt Institutt for Sosialantropologi, Universitetet i Bergen, 26. september 2014, og 4. og 5. november 2014. Jeg har hatt samtaler med instituttleder Ståle Knudsen, faglig ansvarlig for programmet professor Vigdis Broch-Due, ny faglig ansvarlig for programmet post-doktor Margit Ystanes, leder av utdanningsutvalget Cecilie Ødegaard og rådgiver Pavla Jezkova. Jeg har deltatt på seminarundervisning og møtt hele kullet som begynte høst 2014. I tillegg har jeg fått tilsendt offentlig tilgjengelige dokumentasjon, eksamensresultat, og syv avhandlinger fra kullet som sluttet vår 2014.

For oppbyggingen av programmet, mål og utforming, samt de enkelte kurs vises det til forrige rapport.

Resultater

Kull 2012-2014

Vår 2014

Sant 355	Oppmeldt	19	Møtt	19	Stryk	0	Snitt	B
----------	----------	----	------	----	-------	---	-------	---

Kull 2014-2016

Høst 2014

Sant 304	Oppmeldt	16	Møtt	15	Stryk	0	Snitt	B
----------	----------	----	------	----	-------	---	-------	---

Sant 307	Oppmeldt	15	Møtt	13	Stryk	0	Snitt	B
----------	----------	----	------	----	-------	---	-------	---

Kommentar

Snittet på masteravhandlingene fra kull som avsluttes vår 2014 er meget god. Også denne gangen her jeg lest et utvalg på syv avhandlinger, og kvaliteten er sammenlignbar med oppgavene jeg leste i forrige rapport. Sammenlignet med avhandlingene skrevet til mastergraden i sosialantropologi, er MPhil avhandlingene mer case orienterte og som forventet rettet mot utviklingsspørsmål.

Snittet på 304 og 307 er likt som da eksamenen sist ble holdt i 2012. Denne gangen var det mange som ikke bestod obligatorisk essay på 307 i første forsøk, men etter nærmere instruksjon fra seminarleder ble essayene godkjent.

Utfordringer for nytt kull 2014-2016

Som beskrevet i forrige rapport ble nytt kull tatt opp med 9 personer på kvoteordning, 3 personer som selvfinansierte, og 8 norske studenter, til sammen 20 studenter. Da jeg møtte kullet i november 2014, var de redusert til 15

studenter: 9 kvotestudenter, 2 selvfinansierte og 4 med bosted i Norge. Av de fire med bosetning i Norge hadde alle utenlandsk statsborgerskap.

Frafallet av norske studenter har enkelte uheldige utslag. Da jeg møtte studentene var det til dels stor frustrasjon rundt manglende forståelse av studiehverdagen ved et norsk universitet, og dette kunne ha vært motvirket ved at enkelte i gruppen hadde hatt kjennskap til det norske utdanningssystemet. Tidligere kull har også påpekt at blandingen av studenter med ulik bakgrunn har vært en av styrkene med MPhil programmet.

Det har også skapt en del utfordringer at det har vært et skifte i stab knyttet til programmet. Som gjentatte programrapporter har påpekt, har MPhil programmet vært sårbart da det i hovedsak har vært knyttet til en person. Professor Vigdis Broch-Due nå har gått ut i permisjon og postdoktor Margit Ystanes har tatt over som leder av programmet. Da jeg møtte studentene første gang var det mye uro rund dette, men det synes nå som om det er mer ro rundt programmet.

Uroen kom først og fremst til uttrykk fra de som ikke hadde erfaring med antropologi. Flere gav uttrykk for at de ikke forstod hva som var forventet av dem, at det var for mye pensum de var forventet å lese på egen hånd og for lite undervisning. De som hadde bakgrunn fra antropologi og samfunnsfag viste derimot en større forståelse for studieopplegget. Denne usikkerheten ble som sagt forsterket av at det på et tidspunkt var uklart hvem som skulle ta over ledelsen av programmet.

Seminar

I forrige rapport uttrykte jeg bekymring for den planlagte fjerningen av seminarundervisning på introduksjonseminene i MPhil. Dette var først og fremst begrunnet i tilbakemeldinger fra kullet 2012-2014, som strekt understreket viktigheten av seminar for en studentgruppe med stor variasjon i faglig bakgrunn.

Kullet som begynte høst 2014 fikk seminarundervisning på første kurs, sant 304, men ikke på det andre kurset, sant 307. Foreleser hjalp her studentene med å organisere seg selv i seminargrupper. Jeg var tilstede på ett slik seminar og studentene gav etterpå uttrykk for at de syntes denne måten å organisere seminarerne på fungerte godt. Noe overraskende syntes de dette fungerte bedre enn seminarundervisningen de hadde fått på tidligere kurs. En viktig grunn til at selvorganiseringen fungerte, synes å være at de fikk hjelp av foreleser til å organisere arbeidet. Det er viktig at dette opprettholdes.

Tidligere rapporter har understreket viktigheten av introduksjonskurset. MPhil studentene har som regel svært ulik bakgrunn, og et intensivt kurs med bruk av variert undervisning, blant annet film, har fungert godt for å danne en nødvendig felles plattform for videre studier.

Kullet som begynte i 2014 var mer kritisk til tids og ressursbruk på introduksjonskurset, og gav uttrykk for at de heller ønsker at tiden ble brukt til tradisjonell kunnskapsformidling. Min forståelse er at dette skyldes usikkerhet rundt hva som var forventet fra dem på det tidspunktet jeg møtte studentene, i overgangen mellom sant 304 og 307. Mange etterlyste derfor mer undervisning. Igjen var det et klart skille mellom de som hadde bakgrunn fra samfunnsvitenskapelige studier og de som ikke hadde det.

Disse innkjøringsproblemene skylds i stor grad usikkerheten som oppstod i overgangen til ny faglig leder, og ser ut til å være løst nå.

Utfordringer for programmet videre

Kvoteordningen, som i siste kull over halvparten av studentene benyttet seg av, er under revisjon, med blant annet forslag om større vektlegging av BRIKS land. Som instituttet skriver i sitt høringsuttalelse, vil dette ha negative konsekvenser for muligheten til å benytte kvoteordningen til å styrke samarbeid med partneruniversitet.

Selv om antallet som startet på MPhil programmet høst 2014 var færre en forrige kull, utgjorde de for første gang flere studenter enn de som ble tatt opp til masterprogrammet i sosialantropologi. Opptakstallet på master for 2014 er lavere enn tidligere, og det er for tidlig å si om dette er en trend. Likevel utgjør generelt synkende studenttall på antropologi og de kommende endringene av kvoteordningen en utfordrende endring i rammebetingelsene for masterutdanningen i antropologi generelt.

Som nevnt i forrige rapport gjør MPhil programmet en imponerende innsats for å gi studenter uten bakgrunn i antropologi en solid innføring i faget. Den internasjonale sammensetningen av studentmassen har også gitt instituttet et bredt internasjonalt nettverk som mange ansatte benytter seg av. Dette er et viktig tilskudd til miljøet i Bergen som det må tas vare på.

Samtidig er det ressurskrevende å ha to separate masterutdanninger. Når det blir klart hvordan den nye kvoteordningen blir, og når man får mer oversikt over søkningen til ordinær master, bør instituttet tenke gjennom masterutdanningene som en helhet, og undersøke mulighetene for å samkjøre noe av undervisningen. Dette vil bli fulgt opp i neste rapport.

Knut G Nustad (Sign)